

PÖYTÄKIRJA

Kansalliskirjasto
Kansalliset kirjastoverkkopalvelut
AMKIT-konsortion ja Kansalliskirjaston välinen yhteistyöneuvottelu

Aika: 24.11. klo 10-12

Paikka: Fabianiankatu 35, 2krs, huone A204

Läsnä:

Annu Jauhiainen, Kansalliskirjasto
Ulla Ohvo, AMKIT-konsortio
Iris Tahvanainen, AMKIT-konsortio
Katri Vääntinen, AMKIT-konsortio

Puheenjohtaja: Kristiina Hormia-Poutanen, Kansalliskirjasto

Sihteeri: Jaana Koivisto-Nieminen, Kansalliskirjasto

1. Kokouksen avaus

Puheenjohtaja avasi kokouksen.

2. Esityslistan hyväksyminen

Esitys: Hyväksyttäneen

Päätös: Lisättiin esityslistaan kohtaan "muut" edellisen pöytäkirjan liitteenä olleen FinELib:in talousseurantaraportin kommentointi. Muutoin esityslista hyväksyttiin.

3. Vuoden 2008 valmistelu: aineistomääräraha AMKIT-konsortiolle

Esitys: Katri Vääntinen lähetti sähköpostilla osallistujille seuraavan esityksen:

AMKIT-konsortio toimitti joulukuussa 2005 opetusministeriöön kauden 2007-2009 puitesuunnitelman, ja siinä FinELib-aineistomäärärahaan esitettiin seuraavia summia:

2007: 750.000

2008: 800.000

2009: 900.000

AMKIT-konsortion yleiskokous huhtikuussa 2006 sitoutui mainittuihin summiin, joten niitä esitetään vuosille 2008 ja 2009 riippumatta siitä, että vuoden 2007 summa jäi selvästi tavoitetasoamme alemmaksi.

Perusteluna summille ovat mm. perusaineistotyön haasteet ja aineistojen kustannustason yleinen nousu sekä ammattikorkeakouluille soveltuvien uusien aineistojen lisenssineuvottelut. Asia vietäneen opetusministeriön suuntaan osana Kansalliskirjaston tulosneuvotteluja.

Päätös: Todettiin, että aineistomäärärahan korotuksen perusteluiksi kannattaa antaa luettelo perusaineistoista. Sovittiin, että AMKIT-konsortion edustajat laativat pohjatekstin ja että asia esitellään yhdessä OPM:lle alkuvuodesta.

4. Kirjastojen tietojärjestelmähanke

Vuoden 2007 alkupuolella luodaan kokonaisnäkemys digitaalisen kirjaston kokonaisuudesta. Asiaa käsitellään Kansalliskirjastossa ja Digitaalisen kirjaston verkkopalveluryhmässä. Kirjastojärjestelmän tarvekartoitus ja nykyisen järjestelmän arviointi on valmis 30.1.2007 pidettävään verkkopalveluryhmän kokoukseen mennessä.

Esitys: Keskustellaan tilanteesta ja sovitaan toimenpiteistä.

Päätös:

4.1 Meneillään oleva selvitys kirjastojärjestelmän toiminnallisuuksista

Annu Jauhiainen kertoi Digitaalisen kirjaston ohjausjärjestelmässä tekeillä olevasta kirjastojärjestelmän arvioinnista. Kyseessä on ollut Voyager-järjestelmän puutteisiin liittyvä selvitys, jonka ei ole ollut tarkoitus olla kovin laaja. Tarkoitus on ollut selvittää, vastaako Voyager-järjestelmä niitä tarpeita, mitä

kirjastojärjestelmälle asetetaan. Aiheesta on tähän mennessä järjestetty yhden päivän mittainen seminaari, jossa oli mukana yksi edustaja ammattikorkeakoulukirjastoista. Selvityksen osa-alueiksi on määritelty:

- Integraatio ja rajapinnat
- Standardit
- Työn kulut
- Systeemiarkkitehtuuri (systeemin ydin, kehityskelpoisuus. Esim. tuplakontrollit ja time-outit).

4.2 Laajempi kirjastojen tietojärjestelmähanke

Todettiin, että edellä mainitun selvityksen lisäksi pitää miettiä laajemmin, mikä on tulevaisuuden kirjastojärjestelmä. Tähän liittyen pidetään 13.12. digiverkkoseminaari, jossa ideoidaan tulevaisuuden digitaalista kirjastoa. Tässä yhteydessä voisi tuoda laajemmin esiin kirjastosektoreiden toiveita kirjastojärjestelmän suhteen. AMKIT-konsortion edustajina seminaariin osallistuvat Sirkku Blinnikka, Marja Anttonen, Katri Vanttinen sekä Nina Hyvönen.

Kirjastojen tietojärjestelmähankkeen pohtimista jatketaan Digitaalisen kirjaston Ohjelmisto- ja standardointiryhmässä, jonka puheenjohtajana on Juha Hakala. Työryhmälle olisi hyvä tehdä esitys etukäteen. Se kokoontuu seuraavan kerran 11.12. Työryhmään voi kutsua asiantuntijoita mukaan. Todettiin, että on hyvä, että kaikki sektorit, myös yleiset kirjastot, ovat edustettuina.

4.3 Endeavorin ja ExLibriksen yhdistyminen

Endeavorin ja ExLibriksen yhdistyminen viimeistellään vuoden loppuun mennessä. ExLibriksen edustajat ovat tulossa Suomeen tammikuussa. Silloin on tarkoitus keskustella siitä, mitä tarpeita meillä on kirjastojärjestelmän kehittämiseksi sekä Endeavorin kanssa avoimeksi jääneistä asioista, kuten jäljellä olevista maksuosuuksista ja hyväksymisasiosta. Voyagerista tulee vielä versio 7, mutta ei voida olla varmoja, että yhtiö jatkaa kahden ohjelmiston kehittämistä rinnakkain. Tammikuun kokoukseen kerätään lista asioista, mitä halutaan saada selville Voyageriin liittyen. Kokouksessa tuodaan ainakin esille kehittämistarpeet.

Todettiin, että näkymät ohjelmiston kehittymisen suhteen ovat valoisimmat tällä hetkellä, sillä yhtiöllä on enemmän resursseja ohjelmistokehitykseen ja ExLibriksen ohjelmistot ovat paremmin yhteensopivia muiden järjestelmien kanssa.

Todettiin, että ei kannata tässä tilanteessa käynnistää vielä uuden kirjastojärjestelmän hankintakilpailua. Muita suuria kirjastojärjestelmätoimittajia ExLibriksen lisäksi ovat tällä hetkellä Sirsi Dynix, Innovative ja VTLS.

4.4 Kaukopalvelumoduuli

Kaukopalvelumoduulin hankinta on ollut jäädytettynä, mutta nyt palataan alkuperäiseen suunnitelmaan ja tehdään kilpailutus. Toivotaan, että se voitaisiin tehdä yhteisesti kaikille kirjastosektoreille siten, että kaikilla sektoreilla on mahdollisuus tulla myöhemmin mukaan saman kilpailutuksen perusteella.

OPM:n Anneli Äyräs on pyytänyt lisätietoja kaukopalveluselvitystä varten. Todettiin, että tähän selvitykseen voisi ottaa mukaan kirjastojärjestelmän tulevaisuuden näkymät.

5. Kansalliskirjaston rooli OA:n tukemisessa.

Kansalliskirjastossa on siirrytty käyttämään DSpace-sovellusta, ja e-thesis on siirretty siihen. Kansalliskirjasto kehittää edelleen sovellusta ja etsii siihen kumppaneita. Helsingin yliopiston kanssa on jo sovittu yhteistyön kehittämisestä.

Muutamit amk-kirjastot voisivat olla mukana pilotoinnissa vuoden 2007 aikana. Kansalliskirjasto voi tarjota pilotoinnin nykyisellä resurssoinnilla, jos OPM myöntää hankkeelle edelleen rahoitusta. Hankkeen nimi on OA-JES. Vuonna 2008, jos lisää kirjastoja liittyy hankkeeseen, tarvitaan 1 henkilö lisää, mihin olisi saatava lisärahoitusta.

Kansalliskirjaston tehtäviä e-julkaisutoiminnassa ja julkaisuarkiston kehityksessä ovat:

- DSpace tuki ja ohjeistus
- Julkaisuarkistojen sisällön tarjonta käyttäjille (esim. väitöskirjat aihealueittain, mahdollisesti pro gardu -työt ja niiden tiivistelmät)
- Vapaakappaleaineistoon liittyvien prosessien pilotointi ja tuotantovaiheen valmistelu (metadatan ja dokumenttien haravointi)
- Pitkäaikaissäilytysratkaisujen ja -prosessien kehittäminen

Esitys: Keskustellaan tilanteesta ja amk-sektorin tarpeesta julkaisuarkistojen kehittämisessä.

Päätös: Kristiina Hormia-Poutanen kertoi, että Kansalliskirjaston OA-JES –hanke on sisältänyt tiedotusta, seminaareihin osallistumista sekä julkaisuarkistoyhteistyötä: lehtiarkistohanke, jossa on pilotoitu 3:a lehteä. Hankkeeseen on saatu rahoitusta 100 000 euroa.

AMKIT-konsortio on saanut OA-hankkeeseen rahoitusta vuosille 2006 ja 2007. Opinnäytetöiden ja T&K toiminnan OA-julkaisuarkistojen kehittämistä varten on saatu yhteensä 200 000 euroa. Nyt mietitään, tehdäänkö vain toinen hanke ensin. Asiaa käsitellään 7.12. pidettävässä kokouksessa. Hankkeelle anotaan mahdollisesti jatkoa vuosille 2008-2009. Hankkeessa on tarkoitus tehdä yhteistyötä Kansalliskirjaston kanssa. Yhtenä mahdollisuutena on mm. hankkeeseen liittyvien palvelujen ostaminen Kansalliskirjastosta. AMKIT-konsortio palaa asiaan 7.12. jälkeen.

Todettiin, että Encompass-lisenssi on yhä voimassa, mutta Kansalliskirjasto ei enää välitä lisenssejä eteenpäin. Kansalliskirjasto voi tukea siirtoja järjestelmästä toiseen, erityisesti jos siirrytään DSpaceen.

6. Linda-yhteistyö

Kansalliskirjasto on neuvotellut ammattikorkeakoulukirjastojen edustajien kanssa Linda-yhteistyöstä. Teknisistä ja käytännön tason asioista on jo pitkälti sovittu, mutta ennen sopimukseen pääsemistä on keskustelua vielä jatkettava kustannuksista.

Ammattikorkeakoulukirjastoille liittymisestä aiheutuvat kustannukset koostuvat kahdesta eri osasta: Linnea2-konsortiolle sekä Kansalliskirjastolle maksettavista maksuista.

Konsortiolle tulevissa maksuissa kustannustenjakoa perustuu henkilötyövuosien määrään. Kansalliskirjastolle tulevat maksut puolestaan pohjautuvat Kansalliskirjaston tekemään työhön.

Esitys: Annu Jauhiainen kertoi konsortiolle tulevien maksujen periaatteista ja summista. Kansalliskirjastolle tulevien maksujen summista ei voitu keskustella vielä tässä kokouksessa, sillä Kansalliskirjaston budjetin käsittely on vielä kesken.

Päätös: Lopullinen laskelma esitetään sitten, kun budjetti on valmistunut.

7. Muuta

Keskusteltiin seurannan tueksi ehdotetusta talousseurantaraporttimallista ja siinä esitetyn ryhmittelyn tasosta. AMKIT-konsortion edustajat toivoivat raporttiin tarkempia tietoja esim. henkilöstökuluista ja muista kuluista. Henkilöstökulujen osalta raporttiin haluttiin kustannusten erittelyä siten, että nähdään mihin tehtäviin henkilöstömenot kohdentuvat ja mitä palveluja niillä tuotetaan. Sovittiin, että FinELib-aineistokulujen osalta tarkempaa seurantaa varten AMKIT-konsortion aineistoyhteyshenkilölle myönnetään Halti-järjestelmään sellaiset oikeudet, että hän näkee sieltä suoraan sen hetkiset AMKIT-konsortion jäsenten yhteenlasketut aineistokulut yhteensä ja aineistokohtaisesti.

Annu Jauhiainen kertoi, että kirjastojärjestelmän sovellussuunnittelijan toimenkuvaa tullaan tarkentamaan ja että virkamääräys on yhdeksi vuodeksi.

8. Seuraava kokous

Sovittiin, että seuraava kokous pidetään 18.1.2007 klo 14-16 Vallilassa.

Puheenjohtaja päätti kokouksen klo 12.10.